

u příslušného berního úřadu licenční poplatek 10 K z hektolitrového stupně alkoholu. Teprve tímto uvolněním vypáleného lihu vznikl nárok eráru na zaplacení licenčního poplatku a nastala povinnost žalovaného k jeho zaplacení. Nade vší pochybnost plyne to z předloženého pozdějšího výnosu ministerstva financí ze dne 9. března 1921 čis. 19.586, kterým byl výnos ze dne 5. září změněn, lih vyrobený z ovoce v produkčních lihovarech generelně uvolněn pod podmínkou, že bude licenční poplatek současně s výrobní dávkou zaplacen, a ohledně starých zásob nařízeno, aby byly jménem lihové komise dodatečně uvolněny a l i c e n ě n í p o - p l a t e k v y b r á n. Zažalovaný licenční poplatek ve výši 2733 Kč 50 h jest požadován z množství 273.35 litrů absolutního alkoholu, které dle zjištění nižších soudů byly zničeny dne 9. prosince 1918 vojáky při plenění. Pálenka byla tehdy ještě pod závěrou a vyhrazená volnému rozhodnutí Lihové prodejny v Praze. Teprve dopisem ze dne 2. ledna 1919 oznámila tato žalovanému, že nečiní na pálenku nároku a dává ji žalovanému k volnému použití, zaplatí-li licenční poplatek. Toto prohlášení bylo však ohledně zničené pálenky již bez všeho významu. Lihová prodejna nemohla dáti žalovanému k volnému použití lih, kterého již nebylo, a žalovaný nemohl býti zavázán platiti licenční poplatek za lih, který mu nebyl a nemohl býti k volnému použití ponechán, poněvadž ho nebylo. Zničením lihu dříve, než bylo Lihovou prodejnou o něm rozhodnuto, pominula možnost, předepsati z něho žalovanému licenční poplatek. Žaloba eráru na zaplacení tohoto poplatku byla nižšími soudy zamítnuta právem.

Čís. 4391.

Žaloba o oduznání manželského původu dítěte.

Stačí průkaz, že nedošlo v době § 163 obč. zák. k pohlavnímu styku. Svědectví matky lze hodnotiti ve spojení s ostatními průvody (§ 272 c. ř. s.).

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, Rv II 626/24.)

Žaloba manžela o oduznání manželského původu děčka byla o b ě - m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Jak soud své stolice, tak zejména odvolací soud, zamítnuvše žalobu, vycházely z právně mylného hlediska, že by žalobě bylo lze vyhověti jen tehdy, kdyby manžel prokázal naprostou nemožnost tělesného obcování podle §u 158 obč. zák. Podle doslovu tohoto ustanovení má ovšem manžel prokázati, že dítě nemohlo jím býti zplozeno. Ve výkladu slov »nemožnost zplození« judikatura kolísala. V dřívějších rozhodnutích vyžadoval se důkaz nemožnosti soulože, v poslední době upouští se od tohoto přísného výkladu a má se průkaz o tom, že nedošlo v kritické době §u 163 obč. zák. k pohlavnímu styku, za dostačitelny. A to prá-

vem. Vždyť důkaz o nemožnosti oplození může manžel vésti různým způsobem. Tak na příklad tím, že prokáže, že tělesné obcování, z něhož dítě mohlo býti zplozeno, pro jeho nepřítomnost bylo nemožno, nebo tím, že přes to, že s matkou dítěte tělesně obcoval, ji neoplodnil pro svou neschopnost, oplodnití, a ovšem i tím, že prokáže, že v kritické době neobcoval s manželkou vůbec, neboť, neobcoval-li s ní, nemohlo nastati oplození. Touto úvahou padá již přísné stanovisko odvolacího soudu, že nemožnost oplození nelze prokázati důkazem, že k souloži nedošlo, i když byla objektivně možna. Posoudil tudíž odvolací soud tuto věc po stránce právní nesprávně. Avšak odvolací soud pochybil také v dalším, pokud se totiž obírá s výtkou odvolání, že řízení v první stolici zůstalo neúplným, když prvý soud nepřipustil přísežný výslech otce dítěte o tom, že v kritické době s matkou dítěte nesouložil. V §u 158 obč. zák. jest sice ustanoveno, že ani cizoložství matky, ani její tvrzení, že dítě jest nemanželským, s a m o o s o b ě nemůže dítěti odňati právo manželského zrození, nelze však tvrditi, že důkaz, že nedošlo v kritické době §u 163 obč. zák. k tělesnému obcování, svědectvím manželky byl by ve spojení s jinými důkazy a zejména i s výpovědí žalobce jako strany bezcenným a vadným, vždyť provedení tohoto důkazu žpřávidla jinými prostředky vůbec není možno. Nelze tudíž bezcennost a vadnost těchto důkazů pouhým poukazem na § 158 bez uvedení bližších okolností odůvodňujících tento názor, míti za opodstatněnu. Bylo proto, když nedostačovaly provedené důkazy z jakéhokoliv důvodu k průkazu sporných a pro rozhodnutí závažných okolností, že manželé v kritické době §u 163 obč. zák. spolu tělesně neobcovali, připustiti důkaz výslechem stran, a, jelikož odvolací soud přes shora zmíněné odvolací důvody tak neučinil, jest odvolací řízení neúplným a jest také uplatněný důvod podle §u 503 čís. 2 opodstatněn.

Čís. 4392.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

Pro zařazení zaměstnance do té které skupiny jest v zásadě rozhodnou jeho poslední skutečně vykonávaná služba. Nepoužil-li však zaměstnavatel zaměstnance ze své vůle k vyšším službám, ač jmenováním a zvýšením platu uznal jeho způsobilost k nim, jest zaměstnance zařaditi do této vyšší skupiny.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1924, Rv I 1138/24.)

Žalobce domáhal se na žalovaném majiteli panství placení zaopatřovacích požitků dle skupiny sedmé. O b a n i ž š í s o u d y přiznaly žalobci zaopatřovací požitky pouze dle skupiny třetí, jež byl též žalovaný uznal.

N e j v y š š í s o u d přiznal žalobci zaopatřovací požitky dle skupiny šesté.

D ů v o d y:

Žalobcem uplatněný dovolací důvod podle § 503 čís. 4 c-ř. s. (nesprávné právní posouzení věci) jest opodstatněn. Jest zjištěno, že